

BYDLENÍ, ZAHRADA 30. 09. 2010

Rýt či nerýt?

Pořádné podzimní zrytí zahrady pokládá většina zahrádkářů za základ správné péče o zahradu. Zdravou zahradu však můžeme mít i bez rytí. Nevěříte? Pro...

Říjen je v naší zahrádce spíše neplodným měsícem, vše se točí kolem sbírání poslední úrody, jejího uskladňování a také kolem rytí půdy. Většina zahrádkářů si bez rytí svoji zahradu nedokáže vůbec představit. Věřte či ne, bez rytí to jde také.

Rýt či nerýt?

Pořádné podzimní zrytí zahrady pokládá většina zahrádkářů za základ správné péče o zahradu. Zdravou zahradu však můžeme mít i bez rytí. Nevěříte? Pro vysvětlení nemusíme chodit daleko, stačí se podívat do okolní přírody. Tam venku půdu nikdo neryje, občas někde divoká prasata nebo krtek..

A přesto se nezdá, že by tím rostliny a stromy nějak strádali. Proč se tedy my na svých zahrádkách každý podzim tak „dřeme“ a ničíme si záda?

Půda „vzhůru nohama“

Dobrá půda je pro naši zahradu ten nejzákladnější předpoklad dobré úrody, je to výrobní prostředek, nositelka života. Půda je sama o sobě živý organismus a měli bychom ji tak brát a podle toho se o ni starat. Vysvětlíme vám, co se vlastně v půdě děje, když ji obrátíme „vzhůru nohama“. V půdě žije nesčetné množství mikroorganismů, z nichž některé potřebují k životu kyslík (aerobní mikroorganismy) a jiné naopak (anaerobní mikroorganismy). Jakmile půdu rýčem obrátíte naruby, ocitnou se anaerobní mikroorganismy na povrchu půdy, kde hynou a aerobní pod povrchem, v prostředí, kde rovněž hynou. Přitom se také prudce změní teplota, pro mikroorganismy další důležitá podmínka k životu. Část mikroorganismů našťestí toto zemětřesení přežije a za čas se opět rozmnoží. My bychom ale měli tyto mikroorganismy v půdě podporovat, ne je hubit.

Jaká je naše půda?

Pokud máme půdu příliš zhutnělou, slehlou, těžkou a bez humusu, pak je rytí namístě. Taková půda bývá po přílišném používání syntetických hnojiv či pokud ji utužíme těžkou mechanizací nebo po ní chodíme. Těžkou půdu poznáme tak, že vezmeme hrst půdy a v dlani ji zmáčkneme. Jestliže se půda rozpadá, je to lehká půda a rýt ji nemusíme. Stačí ji vyživit dodáním organické hmoty – [mulče](#). Pokud se nám půda v dlani slepí, je to těžká, jílovitá půda a my jí také můžeme pomoci [mulčem](#), smícháním půdy s pískem nebo popelem, použijeme i drcenou kůru. Vysazením luštěnin a jetelovin se půda provzdušní.

Co namísto rytí

Rytí se nemusíme úplně vzdát, pouze ho můžeme provádět takovou formou, která bude citlivá k půdě i k nám, tedy rycími vidlemi nebo rytím nadvakrát. Při použití rycích vidlí postupujeme tak, že vidlemi po zapíchnutí zahýbáme nebo půdu pouze podebereme, nepřevracíme ji. Poté na půdu rozhodíme hnůj. Toto rytí rycími vidlemi je také mnohem méně namáhavé, než rytí klasické. Rytí nadvakrát spočívá v tom, že nejdříve vyryjeme vrchní vrstvu půdy, tzn. rýč zaboříme do země pouze napůl a vrstvu půdy odložíme. Spodní vrstvu obrátíme nebo prokypříme rycími vidlemi, navršíme na ni hnůj a poté přikryjeme odloženou vrchní vrstvou. Takto nezpůsobíme půdě takové škody a přitom bude dobře provzdušněná. Jestli přesto nedokážete bez rytí být, zkuste zpočátku zryt jen část zahrady a alespoň jeden záhon nechte ležet jen tak nebo ho prokypřete vidlemi. Na jaře zasadte stejné plodiny do obou záhonů a můžete výsledek porovnat.

Ryjte v noci

Pokud si přesto bez rytí nedokážete svoji zahrádku představit, poradíme vám jeden dobrý fígl. Ryjte v noci! Asi si teď klepete na čelo, ale hned vám vysvětlíme, proč je rytí v noci nejlepší. V půdě se nachází velké množství semen různých plevelů, které čekají jen na to, až dostanou signál k tomu, aby začaly klíčit. Ten přijde v okamžiku, kdy se, byť jen na malou chvíli, tyto semena dostanou na světlo. Pokud tedy budete rýt v noci, vyklíčí pouze ta semena, která jsou na povrchu a tento plevel už hravě zvládnete. A jestli to chcete opravdu zkusit, vyberte si k tomu [úplněk](#) nebo dny kolem něj, to je v noci nejvíce vidět :)